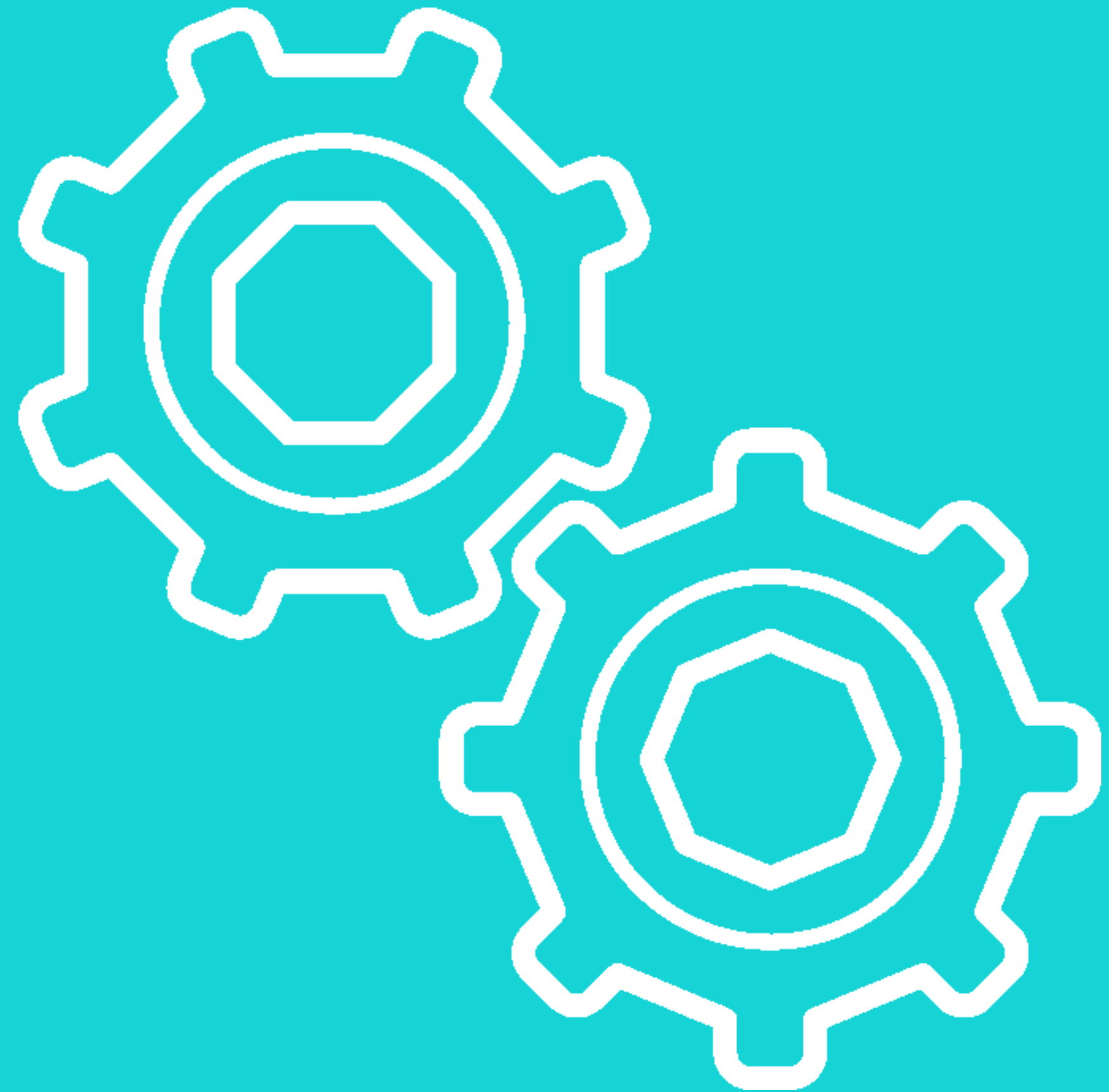

ҚР «С. Қайырбекова атындағы
ҰҒДСДО» ШЖҚ РМК ШҚФ

Дербес деректер

Шымкент, 2024 г.

Дербес деректер

Субъектінің келісімімен қол жеткізу, еркін болып табылатын құпиялылықты сақтау талаптары Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес қолданылмайтын Дербес деректер немесе мәліметтер жалпыға қолжетімді дербес деректер болып табылады.

Қолжетімділігі шектеулі Дербес деректер Қазақстан Республикасының заңнамасымен шектелген дербес деректер болып табылады.

Дербес деректер

Жеке деректер-бұл белгілі бір адамға қатысты, оны тікелей немесе жанама түрде анықтауға мүмкіндік беретін кез келген ақпарат. Жеке Дербес деректерді қамтитын мысалдар:

Аты мен тегі-айқын идентификатор.

Байланыс ақпараты-телефон нөмірі, электрондық пошта, пошта мекенжайы.

Сәйкестендіру нөмірлері-паспорттық деректер, жүргізуші куәліктерінің нөмірлері, әлеуметтік сақтандыру нөмірлері.

Қаржылық ақпарат-банктік шоттар, несие карталары.

Медициналық ақпарат-денсаулық туралы мәліметтер, медициналық тарих.

Биометриялық мәліметтер-саусақ іздері, бет суреттері, ДНҚ.

НЕГІЗГІ АНЫҚТАМАЛАР

Дербес деректер - белгілі бір немесе олардың негізінде айқындалатын Дербес деректер субъектісіне жататын, электрондық, қағаз және (немесе) өзге де материалдық жеткізгіште тіркелген мәліметтер, келесіге бөлінеді:

•жалпы қолжетімді дербес деректер – оларға құпиялылықты сақтау талаптары қолданылмайды, оларға қол жеткізу субъектінің келісімімен еркін болып табылады; •қол жетімділігі шектеулі дербес деректер- оларға қол жеткізу ҚР заңнамасымен шектелген.

Дербес деректерді қамтитын База-реттелген дербес деректердің жиынтығы;
Дербес деректер субъектісі - дербес деректер жататын жеке тұлға;
Дербес деректерді қамтитын базаның меншік иесі - Қазақстан Республикасының заңдарына Сәйкес дербес деректерді қамтитын базаны иелену, пайдалану және оған билік ету құқығын іске асыратын мемлекеттік орган, жеке және (немесе) заңды тұлға;
Дербес деректерді қамтитын база операторы - дербес деректерді жинауды, өңдеуді және қорғауды жүзеге асыратын мемлекеттік орган, жеке және (немесе) заңды тұлға;
Үшінші тұлға-субъект, меншік иесі және (немесе) оператор болып табылмайтын, бірақ дербес деректерді жинау, өңдеу және қорғау жөніндегі жағдайлармен немесе құқықтық қатынастармен байланысты тұлға.

Дербес деректерді жинау-дербес деректерді алуға бағытталған іс-әрекеттер;
дербес деректерді өңдеу-дербес деректерді жинақтауға, сақтауға, өзгертуге, толықтыруға, пайдалануға, таратуға, иесіздендіруге, бұғаттауға және жоюға бағытталған іс-әрекеттер;

Дербес деректерді қорғау - "дербес деректерді қорғау туралы" ҚР Заңында белгіленген мақсаттарда жүзеге асырылатын шаралар, оның ішінде құқықтық, ұйымдастырушылық және техникалық шаралар кешені;

ЭЦҚ-электрондық цифрлық қолтаңба

ЦДИАӨМ-цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі

АЖ-ақпараттық жүйе

7-бап. Дербес деректерді жинау, өңдеу шарттары және жалпыға қолжетімді көздерден дербес деректерді жинау, өңдеу ерекшеліктері

Дербес деректерді жинауды, өңдеуді уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен субъектінің немесе оның заңды өкілінің келісімімен меншік иесі және (немесе) оператор, сондай-ақ үшінші тұлға жүзеге асырады

Субъектінің немесе оның заңды өкілінің келісімі болған кезде дербес деректерді жалпыға қолжетімді көздерде таратуға жол беріледі.

Медициналық ұйымда дербес деректерді жинау және өңдеу

Медициналық ұйымда дербес деректерді жинау және өңдеу рәсімі заңнамаға сәйкес болуы және пациенттердің деректерін қорғауды қамтамасыз етуі тиіс.

Пациенттің алғашқы өтініші бойынша деректерді жинау:

тіркеу: Пациент медициналық қызмет алу үшін медициналық ұйымға жүгінеді.

Сауалнаманы толтыру: Пациент аты-жөні, туған күні, Байланыс ақпараты сияқты негізгі дербес деректерді көрсете отырып, сауалнаманы толтырады.

Келісім алу: Пациент дербес деректерді өңдеуге келісімге қол қояды, бұл міндетті талап болып табылады.

Деректерді тексеру: пациенттің дербес деректері қолмен өңделетін деректердің 9 санатын қоспағанда, оның КЗ деректер базасынан автоматты түрде тартылады.

8-бап. Субъектінің дербес деректерді жинауға, өңдеуге келісімін беру (кері қайтарып алу) тәртібі

Субъект немесе оның заңды өкілі дербес деректергі жинауға, өңдеуге жазбаша, мемлекеттік сервис, мемлекеттік емес сервис арқылы не келісімгі алғанын растауға мүмкіндік беретін өзге де тәсілмен келісім береді (кері қайтарып алады).

Мемлекеттік органдардың және (немесе) мемлекеттік заңды тұлғалардың ақпараттандыру объектілерінде қамтылған дербес деректергі жинау және (немесе) өңдеу кезінде келісім мемлекеттік сервис арқылы беріледі.

Субъект немесе оның заңды өкілі дербес деректергі жинауға, өңдеуге, егер бұл Қазақстан Республикасының заңдарына қайшы келетін жағдайларда не орындалмаған міндеттеме болған кезде келісімгі кері қайтарып ала алмайды.

9-бап. Субъектінің келісімінсіз дербес деректерді жинау, өңдеу

Дербес деректерді жинау, өңдеу субъектінің немесе оның заңды өкілінің келісімінсіз мынадай жағдайларда жүргізіледі:

әкімшілік құқық бұзушылық, атқарушылық іс жүргізу туралы істерді қозғайтын және қарайтын құқық қорғау органдарының, соттардың және өзге де уәкілетті мемлекеттік органдардың қызметін жүзеге асыру

мемлекеттік статистикалық қызметті жүзеге асыру

мемлекеттік органдардың дербес деректерді статистикалық мақсаттар үшін оларды иесіздендірудің міндетті шартымен пайдалануы

Қазақстан ратификациялаған шарттарды іске асыру

Республикасы халықаралық

11-бап. Дербес деректердің құпиялылығы

Меншік иелері және (немесе) операторлар, сондай-ақ қолжетімділігі шектеулі дербес деректерге қол жеткізуді алатын үшінші тұлғалар субъектінің немесе оның заңды өкілінің келісімінсіз не өзге де заңды негіздің болмауынсыз олардың таралуына жол бермеу талаптарын сақтау жолымен олардың құпиялылығын қамтамасыз етеді.

12-бап. Дербес деректерді жинақтау және сақтау

Дербес деректерді жинақтау меншік иесі және (немесе) оператор, сондай-ақ үшінші тұлға жүзеге асыратын міндеттерді орындау үшін қажетті және жеткілікті дербес деректерді жинау жолымен жүргізіледі.

13-бап. Дербес деректерді өзгерту және толықтыру

Дербес деректерді өзгертуді және толықтыруды меншік иесі және (немесе) оператор субъектінің немесе оның заңды өкілінің өтініші (сұрау салуы) негізінде Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген өзге де жағдайларда жүзеге асырады

14-бап. Дербес деректерді пайдалану

Дербес деректерді пайдалануды меншік иесі, оператор және үшінші тұлға оларды жинаудың бұрын мәлімделген мақсаттары үшін ғана жүзеге асыруға тиіс.

ЭЦҚ қолдануға қойылатын талаптар

(заң тұлғалар)

Егер қызметтік ЭЦҚ бұзылған болса, ақпараттық жүйені пайдаланушы бұл туралы өзінің тікелей басшысына және ақпараттық қауіпсіздікке жауапты қызметкерге дереу хабарлауға, сондай-ақ ЭЦҚ-ны кері қайтарып алу және қайта шығару жөнінде іс-қимыл жасауға тиіс.

Авторландыру сценарийі:

1) АЖ пайдаланушысы ЭЦҚ бойынша авторландыруды таңдайды және қол қою үшін тіркеу куәлігін таңдайды. Құпия сөзді енгізеді.

АЖ тіркеу куәлігінің қолданылу мерзіміне тексеру жүргізеді, сертификаттың жарамдылығын, сондай-ақ ҚР ҰКО сервистерінің көмегімен түбірлік сертификатқа тиесілігін тексереді.

ЭЦҚ-ның түпнұсқалығын тексеру тәртібі "ЭЦҚ-ның түпнұсқалығын тексеру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 9 желтоқсандағы № 1187 бұйрығының 2-тарауына сәйкес жүзеге асырылады.

2) пайдаланушының қолы мен сертификатын сәтті тексеру кезінде АЖ пайдаланушыға авторизация жүргізеді.

Дербес деректер және оларды қорғау туралы
Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 21
мамырдағы N 94-V заңы.

28-бап. қазіргі заңның қолданылуын қадағалау

1. Прокуратура органдары дербес деректер және оларды қорғау саласындағы заңдылықтың сақталуына жоғары қадағалауды жүзеге асырады.
2. "Прокуратура туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңында белгіленген негізде және тәртіппен шығарылған прокурорлық қадағалау актілері барлық органдар, ұйымдар, лауазымды адамдар мен азаматтар үшін міндетті.

29-бап. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ДЕРБЕС ДЕРЕКТЕР ЖӘНЕ ОЛАРДЫ ҚОРҒАУ ТУРАЛЫ ЗАҢНАМАСЫН БҰЗҒАНЫ ҮШІН ЖАУАПТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасының дербес деректер және оларды қорғау туралы заңнамасын бұзу Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауаптылыққа әкеп соғады.

641-бап. Қазақстан Республикасының Ақпараттандыру туралы заңнамасын бұзу

Мынадай:

дербес деректерді қамтитын ақпараттық жүйелердің меншік иесінің немесе иесінің, дербес деректерді қамтитын базаның меншік иесінің және (немесе) операторының, сондай-ақ үшінші тұлғаның оларды қорғау жөніндегі шараларды жүзеге асырмауы немесе тиісінше жүзеге асырмауы;

ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы бірыңғай талаптарды бұзу түрінде жасалған Қазақстан Республикасының Ақпараттандыру туралы заңнамасын бұзу;

қағаз жеткізгіштердегі техникалық құжаттаманың түпнұсқаларын жоғалту;

жеке тұлғалар туралы дербес деректерді қамтитын электрондық ақпараттық ресурстарды оларға мүліктік және (немесе) моральдық зиян келтіру, Қазақстан Республикасының заңдарында кепілдік берілген құқықтар мен бостандықтарды іске асыруды шектеу мақсатында пайдалану

айлық есептік көрсеткіштің 20-150 дейінгі мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады.

Медициналық ұйымдардағы жеке мәліметтер бойынша бұзушылықтардың мысалдары:

01

Әлсіз парольдерді қолдану: медициналық қызметкер ДСМ аутентификация ережелерінің критерийлеріне сәйкес келмейтін электрондық медициналық жүйеге кіру үшін қарапайым немесе оңай болжанатын құпия сөзді орнатады, бұл рұқсатсыз кіруге әкелуі мүмкін.

02

Жүйеден шығу болмауы: медицина қызметкері жұмыс аяқталғаннан кейін ақпараттық жүйеден шықпайды, компьютерді басқа адамдарға қол жеткізу үшін ашық қалдырады.

03

Логиндер мен құпия сөзді беру: медициналық қызметкер өзінің есептік деректерін, ЭЦҚ-ны әріптестерімен немесе басқа қызметкерлермен бөліседі, бұл қауіпсіздік саясатын бұзады және рұқсат етілмеген адамдарға дербес деректерге қол жеткізуге мүмкіндік береді.

04

Қауіпті байланыс арналары арқылы деректерді жіберу: медицина қызметкері пациенттің медициналық ақпаратын қорғалмаған байланыс арналары арқылы, мысалы, жеке электрондық пошта арқылы, мессенджерлер арқылы жібереді.

05

Қол жеткізу құқығының сәйкессіздігі: медициналық қызметкер ақпараттық жүйеде медициналық ақпаратқа қол жеткізу құқығын тексермейді немесе шектемейді, бұл басқа қызметкерлерге оларда болмауы керек деректерді көруге мүмкіндік береді

**Дербес деректерді қорғау
жөніндегі уәкілетті орган:
“Қазақстан Республикасы
Цифрлық даму,
инновациялар және
аэроғарыш өнеркәсібі
министрлігі” болып
табылады**

ДЕРБЕС ДЕРЕКТЕР САЛАСЫНДАҒЫ НЕГІЗГІ НОРМАТИВТІ ҚҰҚЫҚТЫҚ АКТІЛЕР

- [Закон Республики Казахстан от 21 мая 2013 года № 94-V «О персональных данных и их защите»;](#)
- [Закон Республики Казахстан от 24 ноября 2015 года № 418-V «Об информатизации»;](#)
- [Постановление Правительства Республики Казахстан от 3 сентября 2013 года № 909 «Об утверждении Правил осуществления собственником и \(или\) оператором, а также третьим лицом мер по защите персональных данных»;](#)
- [Постановление Правительства Республики Казахстан от 12 ноября 2013 года № 1214 «Об утверждении Правил определения собственником и \(или\) оператором перечня персональных данных, необходимого и достаточного для выполнения осуществляемых ими задач»;](#)
- [Приказ Министра цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности Республики Казахстан от 21 октября 2020 года № 395/НК «Об утверждении Правил сбора, обработки персональных данных»;](#)
- [Приказ Министра цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности Республики Казахстан от 30 апреля 2021 года № 156/НК «Об утверждении Правил осуществления обследования обеспечения защищенности процессов хранения, обработки и распространения персональных данных ограниченного доступа, содержащихся в электронных информационных ресурсах»;](#)
- [Кодекс Республики Казахстан об административных правонарушениях от 5 июля 2014 года № 235-V;](#)
- [Уголовный кодекс Республики Казахстан от 3 июля 2014 года № 226-V.](#)

Спасибо за внимание !